
Conquesta nazi d'Europa

Autor:

Data de publicació: 24-02-2022

La conquesta nazi d'Europa en els mapes

DIÈSEL

Nick Ottens10 d'octubre de 2019

La Segona Guerra Mundial va començar el 1939, quan Alemanya va envair Polònia i Gran Bretanya i França van declarar la guerra. Però la conquesta nazi d'Europa va començar anys abans.

El 1935, saarland, rica en carbó, es va reincorporar al Reich. L'any següent, Hitler va remilitaritzar Renània en violació del Tractat de Versalles. Àustria i el que avui és la República Txeca van ser annexionats el 1938.

En l'apogeu del seu poder, Hitler va governar un imperi que s'estenia des de la frontera francoespanyola al sud-oest fins a Svalbard (Spitsbergen) al nord fins al Caucas a l'est. Aquí teniu una petita història de com va passar, amb mapes!

Objectius

Mapa de 1925 per Albrecht Penck i Arnold Hillen Ziegfeld (Biblioteca de la Universitat Cornell)

Mapa de 1935 de Paul Guass (Biblioteca de la Universitat Cornell)

Mapa de 1936 (Biblioteca de la Universitat Cornell)

Mapa de terres "ètniques" i "culturals" alemanyes de 1936 (Biblioteca de la Universitat Cornell)

Mapa de 1938 per Arnold Hillen Ziegfeld (Biblioteca de la Universitat Cornell)

L'Alemanya d'entreguerres no va tenir por de les seves ambicions territorials. En llibres, mapes i discursos, els nacionalistes alemanys van deixar clara la seva determinació de guanyar terres poblades per alemanys ètnics.

Sovint exageraven l'abast de les fronteres "naturals" d'Alemanya. Franges d'Europa central i oriental van ser assignades a l'"espai cultural" d'Alemanya, tot i que els parlants d'alemany estaven en minoria allà.

1923 map by the Austrian-German People's League (Cornell University Library)

The right-wing Austrian-German People's League demanded that Austria, the German-speaking parts of Italy and Switzerland as well as the Sudetenland in Czechoslovakia and the areas of Posen and West Prussia that had been ceded to Poland after the First World War be reincorporated into Germany to make it "whole" again.

Albrecht Penck, a geographer, argued that, in addition to areas of German settlement (Volksboden), there were German "cultural" lands (Kulterboden), where German industriousness and intelligence had made their mark. This made it possible to claim for Germany parts of Europe it had never ruled, but where it had cultural or economic influence.

The Nazis ultimately rejected Penck's argument, which was racially too inclusive and territorially too restrictive for them. Their idea of the German "nation" encompassed everyone of German ancestry, which, according to a 1938 map by Arnold Hillen Ziegfeld, added up to 87,545,000 people.

Saar

Postal alemanya de 1935 (IISG)

El primer pas del règim nazi per fer gran Alemanya de nou va ser la reintegració del Saarland.

La regió rica en carbó havia estat separada d'Alemanya després de la Primera Guerra Mundial i posada sota un mandat de la Societat anglo-francesa de nacions. Quan el mandat va expirar el 1935, i la població va votar per tornar a Alemanya, els nazis van poder afirmar que havien començat a anul·lar els "dictats" de Versalles.

Renania

Soldats francesos miren cap avall des de la fortalesa d'Ehrenbreitstein a la ciutat alemanya de Koblenz durant l'ocupació de Renània, 1929 (Bundesarchiv)

La primera violació real del Tractat de Versalles va ser l'ocupació alemanya de Renània.

Després que França signés un tractat de defensa amb la Unió Soviètica el març de 1936, Hitler va marxar 3.000 soldats alemanys a través del Rin cap al cor econòmic desmilitaritzat d'Alemanya. Gran Bretanya i França, que no estaven disposades a anar a la guerra per terra que era alemanya de totes maneres, no van protestar.

Àustria

Anschluss d'Àustria a la pel·lícula de propaganda nord-americana de 1943 *Why We Fight: The Nazis Strike*

El següent moviment de Hitler va ser l'annexió de la seva Àustria natal. Igual que el retorn del Saar i la remilitarització de Renània, el març de 1938 l'Anschluss d'Àustria es va dur a terme sense disparar cap tret.

La població austríaca semblava donar la benvinguda a l'annexió, però, només per estar segurs, els nazis van manipular un referèndum per produir un 99,7% de suport a la unió de les dues nacions de parla alemanya. Àustria es va convertir en una part integral del Reich alemany anomenada Ostmark.

Sudetenland

Sudetenland as depicted in the 1945 American propaganda film *Why We Fight: War Comes to America*

The western border region of Czechoslovakia, itself a creation of Versailles, was home to an ethnic German minority as well as the country's border defenses. The Germans called this the Sudetenland. Emboldened by the Western Allies' tepid response to the Anschluss, Hitler demanded that the Sudeten Germans be brought into the Reich.

Neville Chamberlain and Adolf Hitler at the Munich Conference (UIG)

The Czechs offered the Sudetenland autonomy, which its local fascist party accepted. But this was not enough for Hitler. Britain and France agreed to split the region from Czechoslovakia and give it to Germany, but again Hitler — keen to use the crisis as a pretext for war — made additional demands: the immediate German military occupation of the Sudetenland, giving the Czechoslovaks no time to move their defenses.

To this Britain and France agreed as well at the infamous Munich Conference of September 1938. German troops moved in a month later.

But, breaking his promise not to invade the rest of Czechoslovakia, Hitler did just that five months later. The remaining Czech lands became the Protectorate of Bohemia and Moravia. Slovakia became an independent, Nazi-allied republic under Jozef Tiso.

Memelland

Postal de Memel de 1918, després a Alemanya (GenWiki Commons))

El següent a la llista de Hitler va ser el retorn de la regió de Klaipėda, que els alemanys van anomenar Memelland, de Lituània.

Limitant amb Prússia Oriental i centrat a la ciutat portuària bàltica de Memel, el territori havia estat separat d'Alemanya a Versalles i després capturat per Lituània el 1923. El sentiment nacionalista havia anat augmentant entre la seva minoria de parla alemanya durant anys.

Sense el suport occidental o soviètic, els lituans no van veure més remei que acceptar l'ultimàtum d'Alemanya el 22 de març de 1939. Els soldats alemanys ja havien entrat a Memel i l'endemà una armada alemanya, que portava el mateix Führer, va arribar per celebrar el retorn del territori al Reich.

Mapa de 1939 de la Pro-Nazi German Library of Information que mostra l'abast del Reich alemany el maig de 1939 (Biblioteca de la Universitat Cornell)

Danzig i el corredor polonès
Postal de la dècada de 1930 (Barron Maps)

Després de Memel, el temor a Europa era que la Ciutat Lliure de Danzig (Gdańsk) i l'anomenat Corredor Polonès, que separava Prússia Oriental de la resta d'Alemanya, fossin els següents.

Postal de 1939 (Wikimedia Commons))

La por estava justificada. Hitler, convençut que les democràcies occidentals tornarien a cedir, va ordenar als seus generals que es preparassin per apoderar-se no només de Danzig i el Corredor Polonès, sinó de tota la meitat occidental de Polònia.

En un protocol secret per al Pacte Mòlotov-Ribbentrop de 1939, la Unió Soviètica va acceptar el pla d'Alemanya sempre que obtingués la meitat oriental de Polònia i els estats bàltics.

Map of Europe on the brink of World War II (Richard Edes Harrison)

Poland
Map by Robert M. Chapin Jr., from Time magazine

Germany invaded Poland a week after the nonaggression pact with the Soviet Union was signed. Allied Slovak units attacked from the south. The Soviet invasion from the east followed two weeks later.

Polish defense planning had concentrated on stopping the Germans at the border in order to protect the country's economically most valuable regions in the west. The Polish government also feared that if it gave up those areas, which had once been German, Britain and France might not come to its aid and accept German gains, like they had in the case of Czechoslovakia.

The strategy was ill-advised, and indeed Polish generals knew the better plan was to establish a defensive perimeter behind such natural barriers as the Vistula and San rivers.

Mapa de Robert M. Chapin Jr., de la revista Time

Quan els alemanys van envair la guerra, les defenses poloneses van ser ràpidament envaïdes. Gran Bretanya i França van declarar la guerra a Alemanya, però no van poder enviar ajuda. Les forces poloneses es van retirar cap al sud-est, cap a l'anomenat cap de pont romanès, on planejaven enfonsar-se, esperar l'ajuda occidental i, finalment, muntar una contraofensiva.

Però l'ajuda occidental mai es va materialitzar i mentrestant els soldats soviètics havien començat a marxar des de l'est. En aquest punt, una defensa del cap de pont romanès ja no era factible i el govern polonès va ordenar l'evacuació de totes les tropes restants per neutralitzar Romania.

Dinamarca i Noruega

A primera hora del matí del 9 d'abril, les tropes alemanyes van envair Dinamarca. Al cap d'unes hores van arribar a Copenhagen. Només hi va haver una petita escaramussa amb la Guàrdia Reial del Rei fora del Palau d'Amalienborg abans que el govern danès capitulés.

Mapa de la revista Life (22 d'abril de 1940)

Dinamarca va donar als alemanys un trampolí per a la invasió de Noruega, que era el seu veritable objectiu. Noruega podria servir com a base per a les unitats navals, especialment els submarins, per assetjar els vaixells aliats a l'Atlàntic Nord, i la seva ocupació asseguraria enviaments de mineral de ferro des de Suècia a través del port de Narvik.

Els noruecs s'hi van resistir. La geografia del país, i la seva familiaritat amb el terreny, va permetre als noruecs aguantar durant dos mesos abans que es veiessin obligats a rendir-se.

Hi havia por que Alemanya pogués atacar Suècia, però no hi havia necessitat. Envoltats per l'Eix per tots els costats

(Finlàndia, després d'haver estat envaïda per la Unió Soviètica, estava al costat alemany), els suecs no estaven en condicions d'unir-se als Aliats.

Països Baixos

Mapa de la revista Life (25 de novembre de 1940)

La invasió dels Països Baixos va ser, per als alemanys, només un preludi de la Batalla de França. Òbviament, no se sentia com un espectacle lateral per als holandesos, que no havien estat envaïts en cent anys. (La neutralitat neerlandesa, a diferència de Bèlgica, va ser respectada en la Primera Guerra Mundial.)

La planificació de la defensa holandesa tenia les seves arrels en el mètode centenari d'inundar parts baixes del país per frenar una força invasora, però el 1940 els alemanys podien simplement deixar els paracaigudistes darrere de les línies holandeses. L'aero aerostèu havia derrotat la Línia d'Aigua holandesa.

Quan els alemanys van bombardejar la ciutat portuària de Rotterdam el 14 de maig, i van amenaçar de bombardejar altres ciutats a menys que els holandesos es rendissin, la principal força de combat dels Països Baixos va capitular.

L'exèrcit alemany llança un aixecador de cortines contra els Països Baixos. La unitat principal sembla cap a Rotterdam, amb un atac de la guàrdia de flancs a través del panhandle holandès cap al Canal Albert.

Luxemburg s'engoleix per segon dia. Un dels grans cercles de forts de Lieja, Eben-Emael, és pres i la línia del canal Albert està trencada. El petit exèrcit neerlandès és delmat per les empentes dels tancs.

El nord dels Països Baixos és envaït, sense defenses, mentre que els alemanys tamisen ominosament el "impenetrable" bosc de les Ardenes a l'oest de Malmedy, a l'est de Bèlgica, lleugerament sostingut.

El llamp a Rotterdam paralitza els holandesos. L'increïble sobrevol del bosc de les Ardenes és complet i més tard el rei Leopold apel·la a Lieja per mantenir-lo.

Tots els Països Baixos excepte l'illa de Zelanda es rendeixen. Tot a Bèlgica cova a la vegada. Els principals exèrcits francesos es queden darrere de la Línia Maginot, enviant forces per ajudar els belgues.

Contraatacs desesperats de britànics i francesos guanyen, perden, guanyen i perden Lovaina. Realment ominós va ser el desenvolupament alemany de la ruptura a través de la Línia Maginot a Sedan.

Els contraatacs del 2n Exèrcit francès per fer un forat a la línia Little Maginot a Sedan, són violentament llançats cap enrere, les divisions panzer alemanyes amplien el forat. Les forces de suport britàniques cobreixen Brussel·les.

El Primer Exèrcit francès és llançat de nou a l'oest de Sedan, ampliant encara més la bretxa en les línies, mentre que les reserves franceses s'afanyen. La línia del riu Dyle i les defenses de Brussel·les cauen davant dels alemanys.

L'últim dels Països Baixos i Anvers són envaïts pels alemanys. 68 divisions alemanyes, 480 esquadrans aeris intenten separar França de la Línia Maginot prop del camp de Somme de 1918.

França

El 18è Exèrcit alemany envaeix els Països Baixos. Els exèrcits 4t i 6è s'estavellen a través de les defenses belgues i dibuixen els exèrcits 1r i 7è francès i la Força Expedicionària Britànica a Bèlgica. El 14 de maig, el principal atac alemany serà lliurat a Sedan pels exèrcits 2n i 12è.

Els exèrcits alemany 2n, 9è i 12è empenyen a través de la bretxa de Sedan, trencant el 9è i després mirant cap al sud

per mantenir els exèrcits francesos de reserva (4t i 6è). Les divisions panzer corren cap a la costa del Canal i els exèrcits aliats del nord s'embutxaquen.

La clau de la ràpida victòria d'Alemanya sobre França va ser la decisió d'envair les Ardenes. Les tropes franceses en aquesta zona van ser superades en nombre i de segona categoria. França havia enviat les seves millors tropes a través de la plana belga per establir un perímetre defensiu a l'est de Brussel·les sota el supòsit que els alemanys prendrien la mateixa ruta d'invasió que el 1914.

De fet, algunes tropes alemanyes ho van fer, però la major part de la força invasora s'estava obrir pas a través del bosc. Els aliats van trigar quatre dies a reconèixer el seu error, moment en què ja era massa tard. Les columnes blindades alemanyes havien arribat al Canal de la Mànega, tallant els britànics i francesos a Dunkerque.

Franz Halder

El que sembla una jugada mestra en retrospectiva estava més a prop d'un accident de la història. El principal planificador militar alemany, el general Franz Halder, havia proposat originalment una invasió a través dels Països Baixos, anomenada Pla Manstein o Cas Groc, que estava a prop del que els aliats esperaven. Però aquests plans van caure en mans enemigues quan l'alcalde Helmuth Reinberger de la Luftwaffe va ser capturat amb els plans del Cas Groc a Malines el 10 de gener. Els problemes mecànics havien obligat el seu avió a aterrar i el pilot va confondre el riu Mosa amb el Rin, encallant-los a tots dos a Bèlgica. Alemanya es va veure obligada a modificar el seu pla d'atac.

1939-1940 Evolució del Cas Groc, el pla alemany per a la invasió de França (Wikimedia Commons))

El primer ministre francès, Paul Reynaud, es va adonar que la batalla s'havia perdut quan els alemanys van irrompre a Sedan el 15 de maig. Quan el seu homòleg britànic, Winston Churchill, va visitar París l'endemà per aixecar els ànims de Reynaud, Maurice Gamelin, el màxim comandant militar francès, li va dir que no hi havia reserves per protegir París. La caiguda de França és imminent. Les millors forces franceses que podien esperar aconseguir ara era lluitar durant diversos dies més per donar a la Força Expedicionària Britànica (BEF) l'oportunitat d'escapar.

Paul Reynaud
Maurice Gamelin
Màxim Weygand

El 20 de maig, Reynaud va destituir Gamelin i va posar Maxime Weygand al comandament. Weygand va aconseguir muntar alguns contraatacs, però, de nou, el principal benefici va ser frenar l'avanç alemany cap a la costa i donar temps als britànics per sortir.

Quan May es va girar cap al juny, i la BEF va ser envoltada a Dunkerque, Weygand es va enfrontar a un front que s'estenia des del Canal de la Mànega fins a Sedan amb un exèrcit de menys de la meitat de la mida dels alemanys per defensar-lo. No obstant això, els francesos van presentar una forta resistència. Almenys les seves línies de subministrament eren més curtes i les tàctiques alemanyes de blitzkrieg ja no eren una sorpresa. Els alemanys, en canvi, estaven massa estesos i cada vegada confiaven més en un nombre superior i una potència aèria, en lloc de tàctiques superiors, per trencar les defenses franceses.

La defensa de Weygand va infligir el màxim desgast als alemanys, però només va poder alentir-los, no aturar-los. El govern francès va declarar París ciutat oberta el 10 de juny. Quan les tropes alemanyes van marxar quatre dies més tard, van respectar la declaració i la ciutat va ser presa sense violència.

No va ser fins a aquest punt que els alemanys van atacar la formidable Línia Maginot, que ara estava seriosament inframandada. Algunes fortaleses es van mantenir fins al final, però la guerra es va perdre clarament. Reynaud va dimitir el 16 de juny. Va ser succeït pel veterà de la Primera Guerra Mundial i mariscal de França Philippe Pétain, que, en un discurs radiofònic al poble francès, va anunciar la seva intenció de buscar un armistici amb Alemanya.

Pétain va servir com a cap de l'estat francès col·laboracionista a Vichy fins al 1944. Weygand va col·laborar inicialment amb els alemanys fins que el govern de Vichy va permetre l'ús de bases militars a les colònies franceses.

Cartell de propaganda alemanya que il·lustra la guerra a Europa, 1939-1940 (Wikimedia Commons))

Grècia

Benito Mussolini el 1940 (Wikimedia Commons))

Les forces italianes només havien jugat un petit paper en la caiguda de França, i certament no havien estat instrumentals. Amb ganes de demostrar-se a Hitler, Benito Mussolini va llançar una invasió de Grècia a l'octubre.

Mapa de la contrainvasió grega d'Albània de la revista Life (23 de desembre de 1940)

Va ser un desastre. Mussolini ja tenia Albània, el que significava que els grecs sabien d'on vindria l'atac. S'havien preparat bé. Els defensors grecs van aturar els italians just a la frontera i fins i tot van ser capaços d'avançar uns quants quilòmetres cap a Albània al gener de 1941. Els italians ho van intentar per segona vegada al març, però aquesta ofensiva de primavera no va acabar millor per a ells que el seu primer intent.

Mapa de la situació militar a la Mediterrània Oriental a l'abril de 1941, de la revista Life (21 d'abril de 1941)

La lluita també havia desgastat els grecs, que van demanar ajuda als britànics. Gran Bretanya va enviar armes, municions i material militar, cosa que va elevar el fantasma d'una amenaça britànica des del sud. Va decidir ajudar els italians.

El suport alemany va ser facilitat per l'adhesió de Bulgària a l'Eix al març. El mes següent, les tropes alemanyes van envair el nord. Els grecs es van veure obligats a defensar un front a cavall de tota la seva frontera, però es van resistir als suggeriments britànics d'una retirada tàctica. Les forces de l'Eix van ser capaces de travessar i arribar a Atenes el 27 d'abril i la costa sud el 30 d'abril. La conquesta de Grècia es va completar amb la captura de Creta un mes més tard.

Hitler més tard culpava Mussolini de desviar les tropes alemanyes de la invasió planejada de la Unió Soviètica, fent que es quedessin sense apoderar-se de Moscou abans de l'hivern de 1941.

Iugoslàvia

Invasió de l'Eix de Iugoslàvia tal com es mostra a la pel·lícula de propaganda nord-americana de 1943 Why We Fight: The Battle of Russia

Un altre revés al pla de Hitler d'envair Rússia va ser el cop d'estat de març a Iugoslàvia. Els nacionalistes serbis prooccidentals van enderrocar la regència favorable a l'Eix del príncep Pau i van instal·lar Pere II, de disset anys, com a rei. Hitler va ordenar immediatament una invasió, que va començar el 6 d'abril.

Mapa de la situació als Balcans a l'abril de 1941, de la revista Life (21 d'abril de 1941)

Mapa dels Balcans sota el govern de l'Eix, de Giseler Wirsing, Der Krieg 1939/41 a Karten (1942)

Després d'un bombardeig devastador de Belgrad, que va dificultar que els iugoslaus coordinessin les seves defenses, les forces de l'Eix van atacar des d'Àustria, Hongria, Romania i Bulgària. Només van trigar dues setmanes a arribar a Belgrad.

Orient

Mapa de l'Europa ocupada pels nazis i les possibles rutes d'invasió de l'Orient Mitjà, de la revista Life (5 de maig de 1941)

Amb tots els Balcans ara sota control de l'Eix, i el recentment format Afrika Korps alemany avançant sobre Egipte, una invasió de l'Orient Mitjà semblava possible. Si Alemanya es mogués simultàniament sobre Gibraltar i el Canal de Suez, podria atrapar la flota britànica a la Mediterrània, tallar les línies de subministrament de l'imperi a l'Índia i protegir Europa d'un bloqueig per mar amb les reserves de petroli de l'Orient Mitjà i els graners del nord d'Àfrica en el seu poder.

?smet ?nönü (Wikimedia Commons)

El principal obstacle va ser la neutralitat de Turquia. Els nazis van oferir a Turquia parts de Grècia a canvi d'unir-se a la guerra al costat de l'Eix, així com als estats amortidors del Caucas, però el president ?smet ?nönü els va rebutjar. Les seves simpaties estaven amb els aliats i els alemanys van reconèixer que una invasió hauria fet innecessàriament un enemic de Turquia.

Feu clic aquí per obtenir més informació sobre la temuda invasió de Hitler a l'Orient Mitjà.

Rússia

Invasió alemanya de Rússia com es mostra a la pel·lícula de propaganda nord-americana de 1943 *Why We Fight: The Battle of Russia*

En lloc de l'Orient Mitjà, Hitler va atacar el seu aliat nominal, Rússia. Llançat el juny de 1941, l'objectiu de l'Operació Barbarroja era establir el control alemany des d'Arkànguelsk al nord fins a Àstrakhan al mar Caspi. Leningrad, Moscou, Nijni Nóvgorod (conegut com a Gorki en temps soviètics) i Stalingrad (ara Volgograd) serien conquerits. La Unió Soviètica seria privada de la major part de la seva població i de la seva força industrial.

Mapa de la revista Life (14 de juliol de 1941)

Wilhelm Ritter von Leeb
Fedor von Bock
Gerd von Rundstedt
Carl Gustaf Emil Mannerheim

L'atac es va dur a terme en tres grans atacs.

El Grup d'Exèrcits Nord, sota el comandament del Mariscal de Camp General Wilhelm Ritter von Leeb i format pels 16è i 18è Exèrcits de la Wehrmacht alemanya, envaí les repúbliques bàltiques amb l'objectiu d'arribar a Leningrad. El Grup d'Exèrcits Centre, sota el mariscal de camp General Fedor von Bock i format pels 4t i 9è Exèrcits i les unitats cuirassades i aèries més fortes, atacà Bielorússia amb l'objectiu d'arribar a Smolensk i finalment a Moscou. El Grup d'Exèrcits Sud, sota el mariscal general De Camp Gerd von Rundstedt i format pels exèrcits 6è, 11è i 17è, amb forces addicionals d'Hongria, Itàlia, Romania i Eslovàquia, atacà Ucraïna amb l'objectiu d'arribar a Kíev abans de continuar cap a l'est sobre les estepes cap al Caucas, ric en petroli.

Les forces fineses van llançar simultàniament un intent de reconquerir Carèlia sota el baró Carl Gustaf Emil Mannerheim.

Kliment Voroiólov
Esmico Timoixenko
Esmió Budyonny

Al costat soviètic, els mariscals Kliment Voroiólov, Esemni Timoixenko i Esemni Budió comandaven els sectors defensius. Tots tres van patir la microgestionació de Ióssif Stalin. Igual que Hitler quan els papers es van invertir un any més tard, el dictador soviètic inicialment no permetria retirades, obstaculitzant una estratègia de defensa en profunditat que havia servit bé a Rússia durant la invasió de Napoleó i que el mariscal Gueorgui Júkov va implementar l'any següent.

Setze dies després de la guerra, els alemanys estan a punt de trencar la línia Stalin. Dos exèrcits apunten cap a Leningrad, dos cap a Moscou, dos cap a Kíev i tres cap al riu Dnestr.

El principal impuls alemany s'estavella contra el centre rus a la porta de Smolensk, aconseguint un avanç cap a Moscou. Els alemanys anuncien que han trencat la línia Stalin.

La blitzkrieg alemanya al sud envolta Kíev massa aviat i la seva pinça superior és eliminada per un contraatac rus. Al centre, els alemanys són alents per la lluita contra els russos envoltats a la seva rereguarda.

Cinc exèrcits alemanys es concentren a Ucraïna. El contraatac rus fracassa. Els alemanys abandonen la mala pinça al nord de Kíev i ataquen al sud de Kíev per atrapar les tropes ucraïneses enfrontades per dos exèrcits alemanys més meridionals. La unitat de Smolensk avança amb atacs frontals lents.

Més contraatacs russos al flanc de l'alemanya van passar per Kíev fracassen mentre els alemanys corren per envoltar

Odessa. La unitat de Smolensk s'atura. Els alemanys, enfonsats en el moviment de pinça a Leningrad, llisquen i tornen a intentar-ho al flanc dels exèrcits voroiílov.

Els alemanys ataquen allà on la resistència russa es debilita. L'empenta principal explota l'avanç al sud de Kíev, mentre que els mateixos exèrcits freguin els pantans de Pripet i frenin els contraatacs russos. La unitat de Moscou posa en marxa un nou esperó.

Els alemanys van ocupar més de mig milió de milles quadrades de territori soviètic i van arribar a una distància sorprenent de Moscou abans que s'aturessin en el fang i la neu de l'hivern rus. Una vegada que estava segur que els japonesos no atacarien a l'Extrem Orient, Stalin ordenà al seu exèrcit siberià que ajudés en la defensa de la capital. Els alemanys van perdre la batalla de Moscou el gener de 1942. L'operació Barbarroja havia fracassat.

Mapa dels guanys territorials alemanys a l'Europa de l'Est de la pel·lícula de propaganda nord-americana de 1943 *Why We Fight: The Battle of Russia*

Hitler va rellevar el mariscal Walther von Brauchitsch com a comandant suprem de l'exèrcit alemany i va prendre el comandament. Amb els seus Panzers sense combustible, decidí no tornar a intentar Moscou a la primavera de 1942, sinó desviar les seves forces cap al sud per apoderar-se dels camps petrolífers del Caucas i de la ciutat que portava el nom del seu enemic: Stalingrad.

Stalingrad

El pla d'Alemanya per a la Batalla de Stalingrad tal com es mostra a la pel·lícula de propaganda nord-americana de 1943 *Why We Fight: The Battle of Russia*

Mapa de la situació a finals de setembre de 1942, de la revista *Life* (5 d'octubre de 1942)

L'objectiu de l'ofensiva alemanya d'estiu de 1942, amb nom clau Case Blue, era travessar el sud de Rússia, tallar les forces soviètiques restants al Caucas, prendre el petroli i després encerclar Moscou.

La part del Caucas de l'operació, anomenada Edelweiss, inicialment va anar bé, fins que la resistència soviètica més rígida i l'allargament de les línies de subministrament van alentir els alemanys. Mai van arribar al mar Caspi.

Van creuar el riu Don i van arribar a Stalingrad, però cinc mesos de cruels combats sobre la ciutat van precipitar la reversió de tots els guanys d'Alemanya el 1942 al Front Oriental. Va ser el principi de la fi de l'imperi de Hitler.

Mapa d'Europa el 1942 en el punt àlgid de l'expansió militar alemanya, des de Yank, el *Army Weekly* (Biblioteca de la Universitat Cornell)